

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3002/2017. (I. 5.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.Kpk.27.084/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.Kpk.27.084/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [2] Az indítványozó előadta, hogy 2014. július 21-én észlelte, hogy a tulajdonát képező ingatlanán – amely az 55-ös számú főúttal közvetlenül határos – a fákat tudta és beleegyezése nélkül kitermelték. Másnap, 2014. július 22-én kikérte az ingatlanra vonatkozó hiteles tulajdoni lapot, amelyen abban az időpontban semmilyen széljeggy nem volt, illetve semmilyen bejegyzési korlátozás nem volt bejegyezve erre az ingatlanra. Ezt követően az indítványozó azonnal megtette a rendőrségi feljelentést, amely még mindig folyamatban van, érdemi intézkedés nem került meghozatalra. Az indítványozó birtokvédelmi eljárást is kezdeményezett, amelynek alapján a község jegyzője a birtokvédelmi kérelemnek helyt adott. A rendőrségi feljelentést követően a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő zártkörűen működő részvénytársaság 2014. október 3-án kérelmet nyújtott be az ingatlan teljes területének kisajátítása iránt, tekintettel arra, hogy az ingatlant az 55. számú főút Szeged-Baja közötti szakasz 11,5 tonnás tengelyterhelésre történő burkolat megerősítése, illetve a vele párhuzamos kerékpárút megépítése érdekében fel kívánja használni. A Csongrád Megyei Kormányhivatal megállapította, hogy a kisajátítás törvényben meghatározott feltételei fennállnak, amire tekintettel 2014. október 7. napján kelt CSB/01/7158-2/2014. számú végzésével megkereste a Szegedi Járási Hivatal Járási Földhivatalát, hogy az ingatlan vonatkozásában a kisajátítási eljárás megindításának tényét, valamint a kisajátítást kérő javára elidegenítési és terhelési tilalmat a közhiteles ingatlan-nyilvántartásba jegyezze fel. Ezt követően a Csongrád Megyei Kormányhivatal a kártalanítás megállapítása érdekében a 2015. március 31. napján kelt CSB/01/5441-3/2015. számú végzésével igazságügyi ingatlanforgalmi szakértőt rendelt ki, valamint a tényállás tisztázása érdekében egyeztető tárgyalást tartott. A kisajátítási tárgyalást követően 2015. november 13. napján a részvénytársaság a kisajátítás iránti kérelmét visszavonta, melyre tekintettel a kérelmezett a 2015. november 17. napján kelt CSB/01/5441-9/2015. számú végzésével a kisajátítási eljárás lefolytatására irányuló közigazgatási eljárást megszüntette. Az indítványozó az eljárást megszüntető végzéssel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a(z) – alkotmányjogi panasszal támadott – 11.Kpk.27.084/2016/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet elutasította. A végzés indokolása szerint a kisajátítás jogalapja fennállt, a kérelmezett kisajátítás megindításáról rendelkező végzése nem volt jogszabálysértő, ezért a hatóság a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) valamint az Alaptörvény XIII. cikkében előírtakat sem sértette meg. A Bíróság szerint helyesen járt el a Csongrád Megyei Kormányhivatal, amikor a részvénytársaság mint ügyfél kérelmére az eljárást megszüntette, tekintettel arra, hogy az eljárás kérelemre indult, más kérelmező az eljárásban nem vett részt és az eljárás hivatalból nem indítható, a kérelmezett eljárás megszüntető végzése ezért sem anyagi, sem eljárásjogi jogszabályt nem sértett.
- [3] 2. Az indítványozó ez ellen a – Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által meghozott, 11.Kpk.27.084/2016/2. számú – végzéssel szemben fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz az Abtv. 27. §-ára hivatkozva, amelyet – a főtitkár felhívására – később kiegészített.
- [4] Az indítványozó szerint a Csongrád Megyei Kormányhivatal kisajátítási eljárást megszüntető CSB/01/5441-9/2015. számú végzésének meghozatala során nem tartotta be a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (a továbbiakban: Ket.) foglaltakat, a Csongrád Megyei

Kormányhivatal a kisajátítási eljárás jogalapját nem vizsgálta kellő körültekintéssel. Álláspontja szerint a kérelmezett eljárása nem volt jogszerű, mert a kisajátítási eljárást megszüntető határozatában nemcsak arról kellett volna rendelkeznie, hogy az előterjesztett kérelem alapján indult kisajátítási eljárást megszünteti és megkeresi a Szegedi Járási Hivatal Földhivatali Osztályát a kisajátítási eljárás megindítása tényének és a kisajátítást kérő javára bejegyzett elidegenítési tilalomnak az ingatlan-nyilvántartásból történő törlése érdekében, hanem arról is, hogy a több mint egy évig az ingatlanán fennálló, immáron oka fogyottá vált terhek fennállása okán keletkezett Alaptörvényből eredői jogai érvényesítése tekintetében jogorvoslatot biztosítson.

- [5] Indítványában hivatkozott az Alaptörvény P) cikkére, valamint az R) cikk (2) bekezdésére, amely azáltal került megsértésre, hogy a részvénytársaság több hónapig jogellenesen tartózkodott az ingatlanán és jogellenesen vágatták ki onnan a kőrisfákat. Ezzel összefüggésben hivatkozik az Alaptörvény XIII. cikk (1) és (2) bekezdésében foglaltak sérelmére is. Az indítványozó szerint – tekintettel arra, hogy a részvénytársaság a Magyar Állam nevében jár el – a részvénytársaság tevékenysége következtében sérültek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) és (2) bekezdésben leírt alaptörvényi rendelkezések is. Azáltal, hogy a tulajdonában lévő ingatlan közel 1 évig jogellenesen volt terhelve a kisajátítási eljárás megindításával, illetve elidegenítési tilalommal, sérült az Alaptörvény V. cikk és a XIII. cikk (1) és (2) bekezdésében leírt alaptörvényi rendelkezés is. Indítványozó szerint ennyi idő is elegendő ahhoz, hogy a jogbiztonság alkotmányos elvének sérelméről beszélhessünk.
- [6] 3. Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásának kérdésében dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai és tartalmi feltételeit. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Alkotmánybíróság ügyrendje (a továbbiakban: Ügyrend) 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el, és az indítványozó panaszának vizsgálata alapján azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz az alábbi okok miatt nem fogadható be.
- [7] 3.1. Az Alkotmánybíróság mindenképp leszögezi, hogy jelen alkotmányjogi panasz eljárás tárgyát kizárólag az indítvány határozott kérelmében megjelölt, a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.Kpk.27.084/2016/2. számú végzése képezte. A bíróság végzése a Csongrád Megyei Kormányhivatal kisajátítási eljárást megszüntető, CSB/01/5441-9/2015. számú végzését vizsgálta felül és állapította meg annak jogszerűségét. A támadott végzéssel lezárt eljárásnak nem képezte tárgyát az indítványozó ingatlanára történt jogellenes belépés, valamint az azon megvalósult fakivágás miatti büntetőjogi és polgári jogi (kártérítési) felelősség megállapítása. Az ezekre vonatkozó indítványozói érveket ezért az Alkotmánybíróság a 11.Kpk.27.084/2016/2. számú végzéssel összefüggésben megindított eljárása során nem tudta figyelembe venni.
- [8] 3.2. Az imént kifejtettek szerint az Alkotmánybíróság az indítványnak kizárólag a támadott bírósági végzéssel összefüggésben előadott érvei alapján döntött a panasz befogadhatóságáról. Ennek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek, a következők miatt.
- [9] Az indítványozó beadványa alapján megállapítható, hogy az indítvány a Ket. és a Kstv. értelmezésének a helyességét, a bíróság által levont következtetést vitatja, az Alaptörvény minden sérelmesnek vélt rendelkezése tekintetében kifejezetten a jogalkalmazó jogszabály-értelmezéséből vezette le a megjelölt alapjogsérelmeket. Az indítványozó tehát lényegében a végzés indokolásában megjelenő azon jogértelmezést sérelmezte, amellyel a bíróság – az indítványozó álláspontjától eltérően – a Kormányhivatal kisajátítási eljárást megszüntető végzését jogszerűnek minősítette. Az indítványozó ennek kapcsán azt kifogásolta, hogy szerinte a Csongrád Megyei Kormányhivatal a kisajátítási eljárás jogalapját nem vizsgálta kellő körültekintéssel. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság támadott végzésében ugyanakkor ezt a kérdést megvizsgálta és megállapította, hogy a kisajátítás jogalapja fennáll. Az indítvány tehát lényegében a bíróság jogértelmezését vitatja, nem tartalmaz alapjogi okfejtést, csupán a kifogásolt végzés és az azt megelőző eljárás törvényességi, szakjogi szempontú felülbírálatára irányul.
- [10] Az Alkotmánybíróság gyakorlata ugyanakkor következetes abban, hogy nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [11] Az Alkotmánybíróság mint az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja szerint a bírói döntéseket is csak az alkot-

mányosság szempontjából ellenőrizheti, hatásköre a bírói döntésben foglalt jogértelmezés alaptörvény-ellenességének, alapjogokkal való összhangjának vizsgálatára korlátozódik {például 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a]z eljárás lefolytatása, a tényállás megállapítása és értékelése, az alkalmazandó jog meghatározása és annak az értelmezése kizárólag a rendes bíróság feladata.” {3037/2014. (III. 13.) AB határozat, Indokolás [29]}.

- [12] Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [13] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben a panasszal támadott bírósági végzéssel összefüggésben nem merült fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, illetve a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ban foglaltaknak nem felelt meg. Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasította.

Budapest, 2016. december 19.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/782/2016.

